

Olsztyn, dnia 5 września 2019 r.

Dr hab. Marcin Dąbrowski
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
w Olsztynie

**Recenzja w przewodzie habilitacyjnym Pana doktora Bogusława Ulijasza
(Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet Kardynała Stefana
Wyszyńskiego)**

W nawiązaniu do pisma dziekana Wydziału Prawa i Administracji UKSW w Warszawie Pana prof. dr. hab. Marka Michalskiego dotyczącego decyzji Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów (nr BCK-I-L-6650/19) o powołaniu mnie na recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym Pana dr. Bogusława Ulijasza ubiegającego się o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauki prawne, w dyscyplinie prawo przedkładam niniejszą recenzję.

1. Ogólna charakterystyka habilitanta

Pan doktor Bogusław Ulijasz ukończył studia magisterskie na kierunku prawo w 1999 roku na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie - filia w Rzeszowie. Pracę magisterską zatytułowaną „Pozycja prawna Straży Pożarnej na przykładzie województwa rzeszowskiego w latach 1994-1998” napisał pod kierunkiem Prof. dr hab. Edwarda Ury. W 2002 r. Pan Ulijasz ukończył Polsko-Francuskie studia podyplomowe w Podkarpackim Centrum Strategii i Rozwoju Gospodarczego i Integracji Europejskiej na kierunku Europeistyka. Natomiast w 2005 r. roku uzyskał stopień doktora nauk prawnych. Rozprawa zatytułowana była „Współdziałanie państwa i kościoła w zakresie pomocy społecznej w Polsce”. Jej promotorem był ks. prof. dr hab. Henryk Misztala, natomiast recenzentami byli prof. dr hab. Zygmunt Niewiadomski oraz dr hab. Zygmunt Wrzosek.

Na uwagę zasługuje bogate doświadczenie zawodowe Pana doktora Ulijasza zarówno w odniesieniu do uczelni wyższych jak i innych instytucji niepowiązanych z kształceniem. W latach 2006 - 2019 habilitant zatrudniony był m. in. w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Zamościu, Wyższej Szkole Inżynieryjno - Ekonomicznej w Ropczycach, Uniwersytecie Rzeszowskim, Katolickim Uniwersytecie Lubelskim im. Jana Pawła II, Państwowej Wyższej Szkole Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu. Obecnie Pan Bogusław Uliasz zatrudniony jest w na stanowisku adiunkta na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Habilitant w autoreferacie nie wskazuje jakich przedmiotów uczył na poszczególnych uczelniach, ale ich liczba i okres pracy uzasadniają przypuszczenie, że posiada bardzo bogate doświadczenie dydaktyczne.

Pan Uliasz charakteryzuje się również dużym doświadczeniem w zawodach niezwiązanych z pracą naukową. W latach 1999-2015 zatrudniony był m.in. na kierowniczych stanowiskach w Telekomunikacji Polskiej S.A. w Rzeszowie, Stowarzyszeniu Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych w Rzeszowie, Leżajskim Stowarzyszeniu Rozwoju, Starostwie Powiatowym w Łąncucie. Ponadto był Sekretarzem Generalnym Międzynarodowej Sekcji Rolnej ISSA, Sekretarzem Województwa Podkarpackiego, Dyrektorem Oddziału Opole Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Na szczególną uwagę zasługuje pełnienie funkcji Podsekretarza oraz Sekretarza stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki w latach 2014-2015. Od roku 2016 do chwili obecnej wykonuje zawód radcy prawnego.

Uznaję, że bogate doświadczenie zawodowe stanowi bardzo cenny element pracy naukowej i dydaktycznej. W dużym stopniu oddziałuje ono na poglądy naukowca oraz kształtuje jego rozumienie instytucji prawnych i mechanizmów, które wpływają na stosowanie i stanowienie prawa. Oczywiście w pewnym stopniu nadmierna praktyka zawodowa może utrudnić rozwój naukowy, jednakże zdobyte doświadczenia i wiedza praktyczna w zupełności rekompensują konieczność podziału obowiązków zawodowych. Uważam, że dla pełnego rozwoju nauki konieczne jest by uczestniczyły w niej również osoby z bogatym doświadczeniem zawodowym. Pana Bogusława Ulijasza zaliczam właśnie do takiego grona osób.

2. Ocena osiągnięcia naukowego w rozumieniu art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki

Jako osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki i które stanowi podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego, Pan Bogusław Uliasz przedstawił monografię zatytułowaną „Wykonywanie i organizowanie sportu w Polsce. Studium administracyjno - prawne”, Wydane ono zostało nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek, (ISBN 978-83-66220-66-9, Toruń 2019, ss. 281). Recenzentami wydawniczymi byli prof. dr hab. Marek Chmaj oraz dr hab. Marek Nowicki.

Na wstępie pragnę wskazać, że pozytywnie oceniam przedłożone mi do recenzji opracowanie. Jest to dzieło wartościowe pod względem naukowym i poznawczym. Nie odnalazłem w nim żadnych poważniejszych błędów, które mogły by wpłynąć na jego ogólną ocenę. Poniżej przedstawiam moje uwagi, które miejscami mają charakter polemiczny i czasami krytyczny. Głównie wynikają one z różnych zainteresowań naukowych oraz odmiennego punktu widzenia na niektóre kwestie poruszane w pracy.

Monografia składa się z 6 rozdziałów poprzedzonych wykazem skrótów i wstępem, zakończenia oraz bibliografii, na którą składają się wykazy wykorzystanych aktów prawnych, obwieszczeń, orzeczeń sądów, literatury, stron internetowych. Opracowanie wieńczą streszczenia w języku angielskim oraz rosyjskim.

Wybór szeroko rozumianego ustroju organizacji sportowych jako tematu rozprawy habilitacyjnej uznaję za trafny. W literaturze przedmiotu oraz w nauce nie istnieje opracowanie, które kompleksowo prezentuje zagadnienie wykonywania i organizacji sportu w Polsce. W monografii autor przedstawił współcześnie obowiązujące regulacje prawne (wraz z rozbudowanym tłem historycznym), które regulują zasady funkcjonowania szeroko rozumianych instytucji zajmujących się organizacją sportu w RP. Zagadnienie prawa sportowego jest o tyle skomplikowane, że łączy ono w sobie kilka gałęzi prawa. Trzon i istotę tej dziedziny stanowi oczywiście tytułowe prawo administracyjne, jednakże na jego kształt, stosowanie i interpretację silnie oddziałuje prawo cywilne (zarówno materialne, procesowe jak i ustrojowe). Ponadto wykonywanie i uprawianie sportu zarówno przez samych zawodników jaki i

przez podmioty organizujące funkcjonowanie sportu odbywa się już w płaszczyźnie stosunków prywatnych. Równocześnie zarówno Konstytucja RP, jak i prawo międzynarodowe zapewniają dużą niezależność tych podmiotów od działalności państwa i jego organów. Przy czym państwo oddziałuje na ich funkcjonowanie przede wszystkim poprzez finansowanie wychowania fizycznego w tym i sportu. Stopień skomplikowania pogłębia fakt, że współcześnie sport uzyskał naturę zjawiska ekonomicznego, które przynosi olbrzymie dochody. W konsekwencji prowadzi to do jego komercjalizacji. Podmioty uczestniczące w obrocie sportowym (kluby sportowe, związki klubów, PZS'y) przyjmują ustrojowe formy spółek kapitałowych, których działalność nastawiona jest na zysk (por. s. 20). Podsumowując - Pan Bogusław Uljasz prezentuje w swojej monografii bardzo skomplikowane i wielopłaszczyznowe zagadnienie jakim jest organizacja i wykonywanie sportu.

Autor wskazał, że struktura organizacji sportowych w Polsce zasadniczo jest trójszczeblowa. U jej podstawy znajdują się kluby sportowe, które zrzeszają zawodników. Kluby mogą zawiązywać związki sportowe, które stanowią drugi poziom w strukturze organizacyjnej wykonywania sportu. Związki zrzeszają się w Polski(e) Związek(ki) Sportowy(e) (PZS), które organizują i prowadzą współzawodnictwo w danej, z zasady jednej dyscyplinie sportowej, oraz mogą przystąpić do Polskiego Komitetu Olimpijskiego (PKOl). PZS'y mogą zrzeszać się w organizacjach ponadkrajowych tj. FIFA, UFA, FIDE. Natomiast PKOl jest członkiem Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. Pan Bogusław Uljasz w swojej pracy przedstawił również dwa inne, w mojej ocenie ważne zagadnienia. Zaprezentował on bowiem problematykę organizacji i wykonywania sportu przez osoby niepełnosprawne (por. szczególności s. 182-190) oraz kwestie bezpieczeństwa i zwalczania dopingu (por. s. 191-234). Ponadto ważną kwestię omówioną w pracy stanowi kontrola oraz nadzór nad działalnością organizacji zajmujących się sportem. Przedstawione przez Autora analizy stanu prawnego mają bardzo doniosłe znaczenie dla dokonania oceny funkcjonowania całego systemu organizacyjnego podmiotów sportowych oraz przede wszystkim dla jego usprawnienia. Nie bez znaczenia pozostają wątki historyczno - porównawcze, z których wynikają kierunki rozwoju polskiego prawa sportowego i zarazem samego sportu.

Zgodnie z założeniem Bogusława Uljasza - celem monografii jest przedstawienie analizy przepisów prawnych (w szczególności z zakresu prawa

administracyjnego), które tworzą strukturę podmiotów organizujących wykonywanie sportu w Polsce (por. s. 9-10). Autor wskazał, że głównymi tezami rozprawy są twierdzenia o: 1) konieczności ustanowienia odpowiedniego nadzoru nad wykonywaniem i organizowaniem sportu w Polsce w oparciu o kryterium legalności; 2) potrzebie wyposażenia odpowiednich instytucji publicznych w uprawnienia do stosowania w ramach nadzoru kryterium gospodarności w stosunku do tych klubów i związków, które w swojej działalności korzystają ze środków publicznych (s. 10); 3) część przepisów obowiązujących w Polsce jest wprost przeniesiona z ponadkrajowych regulacji prawnych określających zasady uprawnia różnego rodzaju dyscyplin, co oznacza, że międzynarodowe federacje sportowe w bardzo dużym stopniu oddziałują na kształt i organizację (ustrój) podmiotów działających w sporcie. Uznaję, że cele opracowania zostały przez Autora osiągnięte. Ponadto w należyty sposób przedstawił on i uargumentował postawione przez siebie tezy.

Praca w dużym zakresie ma charakter sprawozdawczo - opisowy. Habilitant omawia obowiązujące i derogowane regulacje odnoszące się do przedmiotu jego analiz. W mojej ocenie nie obniża to waloru naukowego monografii z dwóch zasadniczych względów. Po pierwsze - opracowania deskryptywne również posiadają dużą wartość naukową pod warunkiem, że mają charakter pionierski tzn. wcześniej w literaturze i nauce nie było tego typu opracowań. Warunek ten uważam za spełniony. Po drugie - obok silnie zarysowanych wątków deskryptywnych Bogusław Uliasz prezentuje szereg odkrywczych i ważnych tez odnoszących się do usprawnienia dziedziny prawa sportowego. Uwagi te są niezwykle cenne i w mojej ocenie mają doniosłe znaczenie. Autor uważa, zresztą nie bez racji, że w dużym stopniu ich wdrożenie miałyby szansę bardzo usprawnić funkcjonowanie organizacji sportowych, a w konsekwencji również przełożyć się na osiąganie wyników przez polskich sportowców. Autor postuluje m.in. umożliwienie uczniowskim klubom sportowym prowadzenie działalności gospodarczej w celu uzyskania środków na kształcenie młodych sportowców. Jest to szczególnie ważne przy dyscyplinach wymagających dużych nakładów finansowych. Obecny stan w tego typu sportach utrudnia (lub nawet czasem uniemożliwia) prawidłowy rozwój młodzieży z uwagi na brak środków (por. s. 64-65), zmianę statusu prawnego zawodników (s. 76) (w tym zakresie por. również uwagi na s. 69-70, 91, 177 i inne). Udoskonalenie prawa sportowego w postulowanym przez Autora zakresie stanowi środek do osiągnięcia większych

sukcesów sportowych. Teza ta na pierwszy rzut oka wydaje się być kontrowersyjna. Jednakże Bogusław Uljasz przekonująco ją argumentuje.

Autor w II, III i V rozdziale opisuje organizację (ustrój) podmiotów sportowych w Polsce. Jak wyżej wskazałem (kierując się uwagami Autora) struktura ta jest trzystopniowa: kluby sportowe, związki sportowe, polskie związki sportowe. Obok nich funkcjonuje PKOl oraz PKPar (Polski Komitet Paraolimpijski). Nie mam jakiś poważniejszych uwag w tej materii. Jednakże w tej części monografii zabrakło mi opisu organizacji ponadnarodowych, w których zrzeszają się polskie związki sportu oraz PKOl i PKPar. Wszak te organizacje stanowią czwarty szczebel struktury organizacyjnej i niewątpliwie w bardzo dużym stopniu oddziałują na wykonywanie i organizację sportu w Polsce i na świecie. Mam świadomość, że olbrzymią trudność w tym zakresie stanowi wielość tego typu instytucji, bowiem praktyczne dla każdej dyscypliny jest powołana międzynarodowa federacja (niektóre dyscypliny np. piłka nożna posiadają dwie i więcej swoich federacji). Ponadto ich funkcjonowanie nie jest uregulowane w polskim prawie administracyjnym. Jednakże w monografii warto było przeznaczyć jeden dodatkowy rozdział na uogólnione uwagi dotyczące ustroju i funkcjonowania tego typu organizacji. Należałoby w takim rozdziale przedstawić również organizację Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego i Międzynarodowego Komitetu Paraolimpijskiego. Rozważania takie niewątpliwie uzupełniłyby monografię, wzbogaciły jej treść czyniąc zupełną i kompletną.

W swoim opracowaniu Autor poruszył, w mojej ocenie bardzo interesujące, zagadnienie zrzeszania się klubów w związki sportowe i związków sportowych w polskie związki sportowe. Autor wskazał, że przystąpienie klubu do związku (związku do PZS) następuje w drodze umowy cywilno-prawnej. Obowiązująca w prawie cywilnym zasada swobody kontraktowania daje możliwość dowolnego dobierania sobie kontrahentów. Ulega ona dużemu ograniczeniu w przypadku, gdy klub ubiegający się o przystąpienie do związku lub związek ubiegający się o przystąpienie do PZS spełnia warunki regulaminowe uprawniające do zrzeszenia się w organizacji wyższego szczebla. Zagadnienie to w mojej ocenie jest arcyciekawe i w praktyce mogące rodzić wiele problemów. Niestety Autor nie rozwija go w sposób wyczerpujący. Oczywiście dostrzegam fakt, że tytuł monografii silnie determinuje jej przedmiot i usprawiedliwia owe pominięcie, albowiem nie dotyczy ono bezpośrednio prawa administracyjnego. Jednakże fakt ten nie przeszkadza Autorowi w innym

miejscu monografii dosyć szczegółowo opisać cywilne umowy ubezpieczenia sportowców (por. s. 198 i n.).

W odniesieniu do obowiązkowych ubezpieczeń sportowców Habilitant, podierając się stanowiskiem doktryny, wskazuje że wadliwym rozwiązaniem jest brak określenia minimalnej sumy ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków sportowców (s. 200). Autor wskazuje bowiem, że może to prowadzić do obejścia przepisów i kluby będą ubezpieczać zawodników na niskie sumy (np. 100 zł), które nie mają szans na pokrycie ewentualnej szkody związanej z ryzykiem sportowym. Nie do końca podzielam powyższy pogląd. Po pierwsze - przyjęta w ustawie konstrukcja umożliwia dostosowanie odpowiedniej wysokości ubezpieczenia do poszczególnych dyscyplin. Kwotowe ustalenie jednej dolnej granicy ubezpieczenia w stosunku do wszystkich dyscyplin jest niecelowe a dla każdej oddzielnie bardzo utrudnione lub wręcz niemożliwe. Różne sporty wiążą się z różnymi ryzykami (tj. możliwością powstania uszczerbku na zdrowiu zawodnika) i z możliwościami powstania różnych urazów. W konsekwencji w różnych dyscyplinach wysokość ubezpieczenia powinna być różna. Przykładowo w bilardzie, szachach, brydżu sportowym ryzyko powstania poważnej kontuzji jest znikome. Znacznie poważniejsze ryzyko powstania urazu istnieje w kontaktowych sportach drużynowych np. piłka nożna, piłka ręczna. Natomiast największe ryzyko powstania kontuzji związane jest ze sportami walki np. boks, karate, zapasy. Ustalenie jednej dolnej kwoty ubezpieczenia nie wydaje się w tej kwestii uzasadnione i celowe. Równocześnie należy wskazać, że ubezpieczenie zawodników przez kluby na rażąco zaniżone kwoty stanowi obejście prawa w rozumieniu art. 58 k.c. oraz jego nadużycie w rozumieniu art. 5 k.c. W konsekwencji osoby, które dokonają takich czynności odpowiadać będą za niedopełnienie obowiązków. Ich zaniechanie spowoduje szkodę w majątku sportowca polegającą na niemożliwości uzyskania stosownego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę powstałą w wyniku doznania urazu sportowego. Za taką szkodę odpowiedzialność ponosić będzie klub na podstawie art. 415 w zw. z art. 416 i n. k.c. W mojej ocenie dużo poważniejszym ryzykiem jest ubezpieczenia zawodników w ramach tzw. ubezpieczeń grupowych, które niestety często bywają bardzo niekorzystne dla beneficjentów.

W monografii Autor błędnie wskazuje, że suweren dokonuje nowelizacji przepisów prawa (por. s. 43, 240). Zgodnie z postanowieniami Konstytucji RP z 1997 r. zmiany przepisów prawa dokonuje ustawodawca, którym jest Sejm i Senat (art. 10,

95 oraz 118 i n.). Suwerenem jest natomiast Naród (art. 4), któremu nie przysługują kompetencje prawodawcze.

Bardzo konstruktywna jest natomiast teza odnosząca się do konieczności dokapitalizowania klubów i innych związków sportowych. Wydaje się ona w miarę oczywista, by nie stwierdzić wręcz banalna. Jednakże Autor w swoich rozważaniach idzie znacznie dalej. Obok tego stwierdzenia habilitant przedstawia potencjalne źródła finansowania działalności sportowej, co już wcale nie jest ani tak oczywiste ani tak banalne. Autor wskazuje m.in., że środki na działalność sportową mogą być pozyskiwane z działalności gospodarczej klubów sportowych oraz z funduszy strukturalnych, w szczególności z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W monografii Pan Bogusław Uliasz nie zaprezentował metod badawczych, którymi posługiwał się dokonując analizy tekstów prawnych oraz przygotowując swoje opracowanie. Opis wykorzystanych metod stanowi z reguły element wstępu opracowania i jest szczególnie przydatny osobom przygotowującym recenzje tekstów. Znajomość metod, którymi posłużył się autor przygotowując swoje opracowanie i prezentując swoje ustalenia, jest szczególnie przydatna do stwierdzenia adekwatności twierdzeń w stosunku do zebranego i przeanalizowanego materiału badawczego.

Układ pracy jest spójny i logiczny. Poszczególne rozdziały nawiązują do siebie i wzajemnie uzupełniają swoją treść. Autor konsekwentnie unika zbędnych powtórzeń. Na bardzo wysokim poziomie oceniam język, którym w monografii posługuje się autor. Język jest bardzo czytelny i zrozumiały. Jest to szczególnie istotne w świetle faktu, że badania materiału charakteryzuje się dużą złożonością i interdyscyplinarnością. Formułowane przez Pana doktora zdania są jasne i zrozumiałe. Ciąg wywodu ma charakter przyczynowo - skutkowy. Jedne myśli, twierdzenia i tezy jasno wynikają z poprzedzających je rozważań. Habilitant unika zdań wielokrotnie złożonych, co zwiększa czytelność i klarowność tekstu. Opracowanie praktycznie nie zawiera błędów stylistycznych i gramatycznych. Uznaję, że sztuką jest pisanie o rzeczach trudnych i skomplikowanych językiem, który jest zrozumiały i łatwy w odbiorze. Jest to niewątpliwy atut opracowania. Jego wysoka komunikatywność ma szansę przyczynić się do tego, że adresatami monografii mogą być nie tylko zawodowi prawnicy, ale również sportowcy i działacze sportowi, którzy nie posiadają gruntownego wykształcenia prawniczego.

Autor przygotowując monografię wykorzystał około 150 pozycji bibliograficznych oraz stosunkowo liczny zbiór orzeczeń (około 70). W przeważającej większości habilitant posługiwał się literaturą polskojęzyczną i tylko w niewielkim zakresie wykorzystał pozycje napisane w innych państwach. W mojej ocenie bibliografia jest wystarczająca choć mogłaby być obszerniejsza. Wystarczająca z tego powodu, że merytorycznie praca i przedstawione badania nie wzbudzają zastrzeżeń. Obszerniejsza - gdyż szersza literatura (w tym zagraniczna) mogłaby znacznie poszerzyć perspektywę badawczą. Jeżeli chodzi o orzecznictwo to należy uznać, że Autor sprawnie posługuje się rozstrzygnięciami organów władzy sadowniczej i trafnie podkreśla i uzasadnia nimi swoje tezy. Choć niektóre orzeczenia przywołane w przypisach mają charakter ornamentacyjny. Autor przywołuje wybrane i ogólne zagadnienie z ustawy a następnie przytacza sygnatury spraw i daty orzeczeń, które go dotyczyły bez analizowania ich istoty (por. np. przypis nr 46, s. 44; nr 47, s. 47-48; nr 35, s.65-66; nr 1, s. 77).

Podsumowując uważam, że habilitant podjął się trudnego zadania opisu systemu organizacji sportu w Polsce i temu zadaniu podolał. Właściwy dobór argumentacji, logika i konsekwencja wywodu, staranność uzasadnienia tez i twierdzeń, a także doniosłość uwag *de lege ferenda* oraz *de lege ferenda fundamentalis* jednoznacznie wskazują, że przygotowana przez Pana Bogusława Ulijasza monografia spełnia wymogi określone w art. 12 ust. 2 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

3. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych, badawczych

Dorobek naukowy habilitanta jest bogaty w szczególności jeżeli uwzględnimy jego działalność zawodową o charakterze pozanaukowym. Obok wyżej omówionej pozycji jest on współautorem czterech innych monografii oraz współredaktorem naukowym czterech prac zbiorowych. Ponadto Pan Uliasz jest autorem 32 artykułów naukowych, rozdziałów w książkach i recenzji. Wziął udział w 23 w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, na których wygłosił referaty i prezentował swoje poglądy i odkrycia naukowe. Habilitant jest promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim mgr Anny Hałady pisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Sabiny Grabowskiej zatytułowanej „Pozycja ustrojowa izby drugiej parlamentu w wybranych państwach federacyjnych” (UMCS Lublin).

Zainteresowania naukowe Bogusława Ulijasza koncentrują się wokół 4 węzłowych zagadnień (obszarów badawczych): a) administracja publiczna oraz samorząd terytorialny; b) działalność społeczna w tym pomoc rodzinie; c) inwestycje w tym zwłaszcza korzystające z wsparcia europejskiego; d) bezpieczeństwo publiczne w kontekście prawa administracyjnego.

W pierwszym obszarze badawczym habilitant zajmował się w szczególności problemami informacji publicznej (por. np. M. Kuzmider, B. Ulijasz, *Informacja Publiczna oraz informacja sektora publicznego w jednostkach zobowiązanych*, Kraków 2018); gospodarką regionalną (Z. Cienakowski, B. Ulijasz, *Gospodarka regionalna*, Warszawa 2015); ograniczenia sprzedaży nieruchomości należących do Skarbu Państwa (M. Bidziński, M. Chmaj, B. Ulijasz, *Ustawa o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa - aspekt konstytucyjnoprawny*, Toruń 2017); relacji organów władzy centralnej wobec jednostek samorządu terytorialnego w szczególności w odniesieniu do sfery finansowania (*Samorząd terytorialny a ekologia - aspekty prawne finansowe i organizacyjne*, [w:] *Innowacje ekologiczne w rozwoju społeczno – gospodarczym*, red. L. Woźniak, J. Krupa i J. Grzesik, Rzeszów 2006; *Wpływ funduszy unijnych na rozwój regionalny*, [w:] *Determinanty Bezpieczeństwa Państwa a ich wpływ na rozwój regionalny*, red. T. Bąk, Z. Cienakowski, L. Szot, Jarosław 2014); zarządzania kryzysowego (*Uwarunkowania zarządzania kryzysowego*, [w:] *Bezpieczeństwo gwarantem rozwoju państwa*, red. Bąk, Z. Cienakowski, R. Zakrzewski, Jarosław 2016). Obok niewątpliwie dużej wartości naukowej i teoretycznej ww. opracowania posiadają bardzo duży walor praktyczny i adresowane są nie tylko do teoretyków ale również i do osób, które zajmują się powyższymi kwestiami w swojej pracy zawodowej. W mojej ocenie istotne znaczenie ma fakt, że większość ww. opracowań to monografie, których habilitant jest współautorem. Opracowania te omawiają przedstawione w nich zagadnienia w sposób kompleksowy i wyczerpujący. Przedstawione w nich głęboko osadzone są w kontekście prawnym i ustrojowym. Rekompensuje to ich stosunkowo niewielką liczbę, choć w przeliczeniu na liczbę arkuszy wydawniczych dorobek w tym obszarze badawczym uznaję za co najmniej wystarczający lub nawet obszerny.

Wyżej wskazałem, że drugim obszarem badawczym habilitanta jest działalność społeczna w tym pomoc rodzinie. Aktywność naukowa w tej dziedzinie stanowi kontynuację zainteresowań naukowych Bogusława Ulijasza, które zapoczątkowane zostały jeszcze przed uzyskaniem stopnia doktora nauk prawnych. W dużym zakresie odnoszą się one do relacji państwo - Kościół Katolicki (inne wspólnoty wyznaniowe), statusu prawnego tych podmiotów oraz praw i wolności jednostki w szczególności praw osobistych, ekonomicznych i socjalnych. W tej płaszczyźnie interesujące są w szczególności opracowania: *Finansowanie działalności kościelnych instytucji ze środków Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego*, Rocznik WZN PiE w Tomaszowie Lubelskim tom III, 2007; *Samorząd terytorialny w służbie praw dziecka*, [w:] *Ochrona dziecka w prawie publicznym*, red. M. Bartnik, M. Bielecki, B. Ulijasz, J. Parchomiuk, Tomaszów Lubelski 2007; *Prawne Formy Współdziałania państwa i Kościoła katolickiego w zakresie pomocy społecznej*, [w:] *Funkcje publiczne związków wyznaniowych*, red. A. Mezglewski, Lublin 2007; *Regulacje prawne funkcjonowania domów pomocy społecznej w Polsce*, [w:] *Zariadeniach sociálnych služieb s medzinárodnou účasťou*, red. I. Kamanová, M. Kosturíková, L. Štefáková Ružomberok 2013; *Regulacje prawne funkcjonowania Wiosek Dziecięcych SOS w Polsce*, [w:] *Tineretul si globalizarea. Probleme și oportunități*, red. S. Levința, V. Constantinov, J. Bartoszewski, N. Piķula, Chișinău 2013; *Troska państwa i związków wyznaniowych o zachowanie dziedzictwa kulturowego. Wybrane zagadnienia*, [w:] *Finansowanie Kościołów i innych związków wyznaniowych*, red. P. Sobczak, K. Warchalowski, Warszawa 2013; *The social insurance of farmers in the republic of Poland* [w:] *Civilnoprávne inštitúty a ich historická reflexiavo svelte moderných rekodifikácií*, red. Z. Poláček – Tureková M. Turošik, Baňská Bystrzyca 2016. Pierwsza wskazana publikacja (*Finansowanie...*) mieści się również w trzecim obszarze badawczym habilitanta, albowiem dotyczy prawnych możliwości finansowania charytatywnej działalności Kościoła ze środków UE. Druga pozycja (*Samorząd...*) jest opracowaniem z pogranicza pierwszej i drugiej dziedziny badawczej. Temat ten jest szczególnie ciekawy, albowiem w literaturze rzadko poruszane są problemy z zakresu ochrony praw i wolności człowieka w działalności jednostek municypalnych. Najczęściej zagadnienie to analizowane jest w płaszczyźnie działalności organów państwa lub organizacji międzynarodowych.

W tym obszarze badawczym habilitant koncentruje się na trójstronnych relacjach państwo - Kościół - jednostka. Pan Bogusław Uliasz prezentuje zagadnienie statusu jednostki i roli zadań kościoła płaszczyźnie kształtowania tego statusu. Autor przedstawił również formy współpracy Kościoła i państwa nakierowanej na pomoc i ochronę jednostki.

Trzecim obszarem badawczym, na którym koncentrował się habilitant w swojej pracy naukowej po uzyskaniu stopnia doktora, są inwestycje. Ta dziedzina badań silnie powiązana jest z pierwszą wskazaną sferą aktywności naukowej habilitanta. Odnosi się ona bowiem głównie do inwestycji realizowanych przez organy państwa i jednostki samorządu terytorialnego. W tej płaszczyźnie szczególnie godne uwagi są trzy publikacje: *Finansowanie inwestycji związanych z termicznym przetwarzaniem odpadów ze środków UE*, [w:] *Prawo dla środowiska*, red. A. Erechemla, Rzeszów 2011; *Próba oceny wpływu prawa Unii Europejskiej na działalność prawotwórczą i faktyczną samorządu terytorialnego*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego” 2013 nr 78; *Administracyjnoprawne zagrożenia przy realizacji projektów infrastrukturalnych finansowanych ze środków Unii Europejskiej*, [w:] *Administracyjnoprawne rodzaje ryzyka w realizacji inwestycji strategicznych*, red. M. Rudnicki, Lublin 2012. Pierwsza wskazana wyżej publikacja ma charakter sprawozdawczy, autor przedstawia w niej liczbę i wielkość inwestycji, które służyły realizacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego z 4 grudnia 2000 r. nr 2000/76/WE w sprawie spalania odpadów. Dwie pozostałe zawierają natomiast trafne spostrzeżenia i oceny autora odnoszące się do wpływu prawa UE na funkcjonowanie samorządów i do korzystania z funduszy europejskich przez podmioty prawa publicznego.

W ramach tej dziedziny habilitant zajmował się również zamówieniami publicznymi.

Czwartym obszarem badawczym, w ramach którego Bogusław Uliasz prowadził swoje prace naukowe jest bezpieczeństwo publiczne. W tym zakresie przygotował we współautorstwie m.in. jedną monografię (Z. Ciekanowski, B. Uliasz, *Zwalczanie Terroryzmu w Unii Europejskiej*, Jarosław 2015) oraz dwa artykuły: *Czynniki kształtujące poziom bezpieczeństwa państwa*, [w:] *Determinanty Bezpieczeństwa Człowieka a Rozwój Regionalny*, red. T. Bąk, Z. Ciekanowski, L. Szot. Jarosław 2013 oraz *Uwarunkowania zarządzania kryzysowego*, [w:]

Bezpieczeństwo gwarantem rozwoju państwa, red. K. Bąk, Z. Ciekanowski, R. Zakrzewski, Jarosław 2016.

Pan Bogusław Uliasz napisał jeszcze kilka opracowań naukowych, które nie mieszczą się w żadnym z jego podstawowych obszarów badawczych i które stanowią wypadkowe publikacje będące wynikiem bieżących zainteresowań naukowych. Do tego typu opracowań zaliczam w szczególności: *Efektywność wykorzystania informacji warunkiem zarządzania jakością w administracji publicznej*, [w:] *Administracja publiczna w III RP dwie dekady doświadczeń*, red. M. Mazuryk, S. Jaśkiewicz, Warszawa - Siedlce 2011; *Immunitet parlamentarny w Danii* [w:] *Immunitet parlamentarny w wybranych państwach europejskich*, red. S. Grabowska, Rzeszów 2017. Świadczą one o szerokich horyzontach badawczych, rozległej perspektywie i dużej elastyczności naukowej Pana doktora. W konsekwencji dorobek naukowy Bogusława Uliasza jest wielopłaszczyznowy, porusza wiele ważkich zagadnień i nie jest skoncentrowany tylko i wyłącznie na obranych i podstawowych zagadnieniach.

W pracach naukowych habilitanta zauważalna jest duża liczba odniesień do praktyki stosowania prawa. Autor nie koncentruje się na teorii (np. konstruowaniu modeli) tylko na praktycznym funkcjonowaniu analizowanych instytucji w oparciu o obowiązujące regulacje prawne. Wynika to z faktu, że Pan doktor Uliasz obok pracy naukowej i dydaktycznej zajmuje się również praktyką stosowania prawa. Ta swoista odrębna perspektywa badawcza stanowi istotny wkład w dziedziny aktywności naukowej habilitanta. Postrzegam ją jako duży atut.

Bardzo podoba mi się duże zainteresowanie habilitanta prawem wspólnotowym, do którego w dużym zakresie nawiązują jego prace naukowe. Bogusław Uliasz nie taktuje prawa europejskiego jako oddzielnej dziedziny badawczej. Traktuje on prawo wspólnotowe i wewnętrzne prawo polskie jako jeden powiązany system, którego elementy wzajemnie determinują swoją treść. Takie postrzeganie i analizowanie regulacji prawnych jest uzasadnione i w mojej ocenie poprawne. Nie da się bowiem badać mechanizmów prawnych obowiązujących w Polsce w oderwaniu od prawa wspólnotowego i *vice versa*.

4. Ocena dorobku zawodowego i dydaktycznego

Wyżej wskazałem, że w trakcie swojej kariery naukowo dydaktycznej Pan Bogusław Uljasz zatrudniony był w kilku uczeniach wyższych. Świadczy to o jego dużym doświadczeniu zawodowym. Habilitant nie wskazał jakich przedmiotów uczył w związku z powyższym nie mam możliwości do precyzyjnego odniesienia się do powyższej kwestii. W latach 2007-2018 pan Uljasz był promotorem 57 prac licencjackich na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej oraz Wyższej Szkole Inżynieryjno-Ekonomicznej w Ropczycach z siedzibą w Rzeszowie na kierunku administracja.

Bogusław Uljasz jest autorem kilku pozycji o charakterze dydaktycznym (por. np. 1) *Demokratyczne państwo prawne*; 2) *Prawoznawstwo*; 3) *Koncepcja pojmowania prawa*; [w:] *Nauka o państwie i prawie. Wybrane zagadnienia*, red. S. Grabowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2017). Uważam, że stanowi to w zupełności wystarczający dorobek w powyższym zakresie.

Dorobek zawodowy habilitanta w mojej ocenie jest bardzo bogaty. Jak wskazałem na wstępie zatrudniony był w kilkunastu instytucjach na wysokich stanowiskach w tym na stanowisku Sekretarza i Podsekretarza stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki. Ponadto był członkiem kilkunastu zespołów eksperckich, w których brał udział w przygotowywaniu analiz, strategii oraz diagnoz. Odnosiły się one głównie finansów UE, infrastruktury, pomocy osobom niepełnosprawnym oraz funkcjonowania powiatu Łańcuckiego (w tym zakresie uczestniczył w pracach zespołów redakcyjnych dokumentów planistycznych).

Uznaję, że dorobek dydaktyczny i doświadczenie zawodowe są znaczące i w zupełności wystarczają do przyznania Panu Bogusławowi Uljaszowi stopnia doktora habilitowanego.

5. Ocena dorobku organizatorskiego, popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej

Po uzyskaniu stopnia doktora Pan Bogusław Uljasz był organizatorem (członkiem komitetów organizacyjnych) 5 ogólnokrajowych i 4 międzynarodowych konferencji naukowych. W latach 2009-2010 w Łańcucie przeprowadził cykl wykładów dla studentów Uniwersytetu III Wieku na temat samorządu terytorialnego oraz ubezpieczeń w rolnictwie. W 2010 roku habilitant był redaktorem naczelnym

periodyku „Ubezpieczenia w Rolnictwie. Studia i Materiały” (ISSN 1507-4757), natomiast w latach 2009-2013 był opiekunem Koła Naukowego „Sokrates” studentów Prawa Wydziału Zamiejscowego Nauk Prawnych i Ekonomicznych KUL w Tomaszowie Lubelskim. Ponadto Pan Uliasz dwukrotnie wygłosił cykl wykładów na Wydziale Ekonomii Białoruskiego Państwowego Technicznego Uniwersytetu. W 2015 roku na Uniwersytecie Mateja Bela na Słowacji habilitant wygłosił dwa wykłady na temat sportu i dyplomacji.

Biorąc pod uwagę doświadczenie zawodowe uznaję, że dorobek organizacyjny oraz popularyzatorski jest znaczący.

6. Ocena końcowa i podsumowanie

Pragnę stwierdzić, że dorobek naukowy Pana doktora Bogusława Uliasza a także aktywność w sferze dydaktyczno-organizatorskiej, doświadczenie zawodowe uzasadniają ubieganie się o stopień naukowy doktora habilitowanego. Prace naukowe Pana Uliasza wskazują na jego dużą dojrzałość naukową, świadczą o jego szerokich perspektywach oraz o rozległej wiedzy. Przedstawiona jako osiągnięcie naukowe rozprawa „Wykonywanie organizowanie sportu w Polsce. Studium administracyjno-prawne” jako dzieło oryginalne i posiadające duże znaczenie dla dyscypliny zasługuje na pozytywną ocenę. Ponadto szereg publikacji znacząco wzbogaca dorobek naukowy habilitanta i stanowi istotny wkład w rozwój nauki. Habilitant spełnia wymogi przewidziane przepisami prawa, w szczególności wnikające z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, niezbędne do dopuszczenia go do dalszych etapów postępowania i w konsekwencji nadania mu stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauki prawne, w dyscyplinie prawo. Osiągnięcia uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny prawo oraz Pan Bogusław Uliasz wykazał się istotną aktywnością naukową.

dr hab. Marcin Dąbrowski

